

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 130. — ŠTEV. 130.

NEW YORK, MONDAY, JUNE 4, 1923. — PONDELJEK, 4. JUNIJA, 1923.

VOLUME XXXI. — LETNIK XXXI.

ADMINISTRACIJSKI KROGI OGORČENI

Administracijski krogi so strašno ogorčeni, ker je newyorški governor s podpisom predloge razveljavil državno prohibicijsko postavo. — Harding se boji, da bodo druge države sledile. — Republikanci nimajo doti upanja.

Washington, D. C., 2. junija. — Med administracijskimi voditelji je bilo opaziti danes veliko ogorčenje vsled akcije newyorškega governorja, ki je podpisal predlog za razveljavljanje Mullan-Gage prohibicijske postavice. To je bilo deloma posledica dejstva, da so uradniki upali na to, da prav do zadnje minute ter niso sestavili vsled tega nobenega konkretnega načrta, s pomočjo katerega bi nadomestili armado newyorških državnih agentov.

Med senatorji in kongresniki, ki so se ostali v zveznem glavnem mestu, je bilo razpoloženje razdeljeno. Mokrači so bili veseli in suhači ter napol suhači, demokratični in republikanski, so delili zmedo, katero je bilo opaziti v administracijskih krogih.

Republikanci, ki soglašajo z akcijo governorja Al Smitha, so se skrbno izognili vsakemu javnemu komentarju, celo oni, katere je označila Anti-salonska liga kot mokrače.

V republikanskih vrstah pričakujejo, da bo vsebovala republikanska platforma prihodnje leto jasno izjavo v prilog strogi izvedbi Volsteadove postavice. Brez ozira na osebno čustovanje smatrajo vsled tega republikanci za primerno molčati ter najti nekaj uteha v izjavi governorja Smitha, da ne škoduje razveljavljanje državne enforcement postavice Volsteadovi postavi ali osemnajstemu amendentu.

Ne pričakujejo pa nikake posebne delavnosti newyorških državnih agencij pri izvedenju zvezne postavice in tudi ne, da bi sprajljali kršilce pred zvezna sodišča in komisarije.

Neki republikanci, ki se ni hotel izraziti glede akcije governorja Smitha, je priznal, da spravlja republikanci v državi New York v kaj slab položaj za leto 1924, kajti ne preostaja jim nič drugega kot zavzeti se za novo enforcement postavico, ki naj bi stopila na mesto razveljavljene.

Javno razpoloženje pa najbrž ne bo podpiralo takega koraka in le malo je upanja, da bi zmagala republikanska stranka v državnem zboru v prihodnjem letu na temelju take platforme.

Samuel Gompers, predsednik American Federation of Labor, je objavil besedilo naslednje brzojavke, katero je poslal governorju Smithu:

"Sprejmite moje odkritosrčne čestitke za možko in pogumno stališče, katero ste zavzeli, ko ste odobrili razveljavljanje Mullan-Gage postavice v vaši državi in za inteligentno, domoljubno ugotovilo razlogov za vaš sklep. Prepričan sem, da bo to vzbudilo novo zanimanje naroda po celi deželi za potrebo pametne modifikacije Volsteadove postavice.

E. C. Yellowley, načelnik prohibicijskih agentov, bo v pričetku prihodnjega tedna odpotoval v New York, da premoti položaj ter priporoči zakladniškemu departmentu vse potrebno, da se obdrži državo suho.

Predsednik Harding bo najbrž predložil krizo, ki se je razvila na ta način, državnim governorjem, ki se bo do sestali še ta mesec, da razpravljajo o prohibicijskih problemih. Prosil jih bo, naj ojačajo svoje državne sile, da bo lahko zvezna vlada poslala več agentov v New York. Prohibicijski urad je mnenja, naj bi pozval predsednik governorje, naj odpuste vsakega, ki bi dajal potuho kršenju zvezne postavice.

Če pa bo postal položaj tak, da ne bo vpriporjen noben resnični poskus za upoštevanje zvezne postavice, bo stopil predsednik najbrž pred kongres ter zahteval dosti večje svote za izvedenje prohibicijske postavice, in večina tega denarja, če bo dovoljen, bo namenjena izvedenju prohibicije v državi New York.

MATI IN ŠTIRJE OTROCI ZGORELI

Exeter, Ont., 2. junija. — Mrs. Silas Stanlake, njen brat in njeni štiri otroci so zgoreli danes zjutraj tekom požara, ki je uničil dom Stanlake-ov v Sodom, tri milje od tukaj.

Silas Stanlake, družinski oče, katerega je prebudil dim, si je priporil pot v eno spalnico, kjer je rešil življenja svoje adoptirane hčerke Beatrice, stare dvajset let ter svojega najstarejšega sina Harry-ja, starega dvanaest let, katerega je spustil skozi okno.

Skušal je doseči sobo, v kateri je spala njegova žena s svojimi štirimi otroci, najmlajši star dva tedna, a pot so mu zastavili plameni. Brat Mrs. Stanlake je spal v neki sosednji sobi. Stanlake si je priporil pot do okna ter skočil na tla, močno obžgan.

ŠPANSKA ARMADA PORAZENA V MAROKU

Gibraltar, 1. junija. — Ko je dospela na Špansko poročilo, da so španske čete doživele obšten poraz v Maroku, je bila takoj mobilizirana legija tujcev ter poslana v boj proti domačinom. Izgube Špancev so izvanredno velike.

ŠESTNAJST "SLEPIH" PASAŽIRJEV NA PARNIKU

Na tovornem parniku "Amalquo", ki je dospel včeraj v tukajšnje pristanišče, se je nahajalo šestnajst "slepih" pasažirjev. Na krov so se vtihotapili v Cuayqui, Ecuador. Oblasti so jih vjele ter jih bodo poslale na stroške Royal Mail parobrodne družbe nazaj.

AKCIJA PROTI KU KLUX KLANCEM

Pred kratkim je newyorški governor Smith podpisal predlogo, ki določa, da morajo vse takozvane "tajne" organizacije sporočiti imena in naslove svojih članov državnemu tajniku. Na ta način bo mogoče kontrolirati poslovanje organizacij, kojih delo je v sila malem soglasju z ustavo Združenih držav. Med te tajne družbe spada tudi zloglasni Ku Klux Klan. Slika nam kaže zborovanje teh prismojencev.

FLORIDA JE POJASNILA SMRT MARTIN TABERTA

Država Florida je pojasnila North Dakoti, na kak način je umrl Tabert. — Narodu države gre v glavem zasluga, da se je napravilo konec peonažnemu zlu.

Tallahassee, Fla., 2. junija. — Newyorški World si je stekel velike zasluge v boju za človečanstvo in pravico ter čestitam listu za sijajno pomoč katero je nudil preiskovalnemu komiteju tekom zasledovanja državne zakonodaje, ki je bilo ravnokar končano. — Tako je rekel senator John Stokes poročevalcu "Worlda" ko je zapustil državni kapitol ter se napotil proti svojemu domu v Pensacoli.

Včeraj je zakonodajna sprejela resolucijo, senatorja Stokesa ter predloženo od skupnega preiskovalnega komiteja v odgovor na poslanico zakonodaje iz North Dakote. Resolucija je obrazložila delo komiteja, ki je skušal najti resnično pojasnitev okoliščin, ki so dovedle do smrti Martina Taberta iz Municha, v jetniškem taborišču Putnam Lumber Company v bližini Clara, dne 1. februarja preteklega leta.

Pri sprejemu resolucije je senator izbrisal paragraf, tikojko se odstranjenja dveh okrajnih uradnikov, sodnika, ki je obsodil mladeniča iz North Dakote ter šerifa, pod kojega režimom je bil Tabert aretiran radi kršenja državne postavice, ki prepoveduje takozvane slepe vožnje po železnicah.

Člani senata, ki so nasprotovali temu paragrafu, so zavzeli stališče, da bi se lahko smatralo ta paragraf za dokaz napačnega izvajanja pravice, dočim nista bila ta dva moža ničesar drugega kot javna uradnika, ki sta vršila svoje dolžnosti. Odstranjena pa sta bila iz urada radi pijanosti ter slabega upravljanja urada, ne pa radi aretacije in smrti Taberta.

Senator Stokes je sicer ugovarjal temu amendentu, a končno vendar rekel:

— Čestitam Worldu, — je rekel senator Stokes, — za sijajno pomoč, katero je nudil našemu komiteju, ko je obrnil pozornost na zlorabe, ki so se od časa do časa pojavile v nekaterih okrajih te države pod zastarelim sistemom najemanja okrajnih kaznjencev v svoje privatne svrhe. Čeprav niso bili slučajni grdega postopanja z jetniki pogosti, so bili prepogosti za dober sloves države in ker je bila zloraba neoljudljiva od sistema, je bilo edino sredstvo odpraviti sistem.

— Narod Floride ni nikdar dajal potuho zlorabam, ki so zile posledica najemanja okraj-

NA TISOČE LJUDI ŽRTEV POTRESA

Iz zadnjih poročil je razvidno da je izgubilo pri potresu najmanj 2500 ljudi življenja. — 15 minut dolgi potresni sunki.

Teheran, Perzija, 3. junija. — Sodeč po oficijelnih poročilih, ki so dospela iz okraja Turbat-Haidari, je izgubilo pri zadnjem potresu 2500 ljudi svoje življenje. Trideset vasi je popolnoma uničenih. Nekoč izvanredno bogat okraj, ki leži ob gorskem potočku, se je izpremenil v kup razvalin.

Silen potres se je pojavil že začetkom meseca maja, toda ker so bile prekinjene vse zveze z zunanjim svetom, so dospela poročila šele sedaj.

Poslopja so se nenadoma porušila ter pokopala pod seboj stanovalce.

Potresni sunki so bili izvanredno močni ter so trajali po 15 minut.

Predno bodo mogli preceniti vso škodo, bo najbrž trajalo še nekaj tednov.

Člani Rdečega Križa skrbijo za ubogo prebivalstvo, ki je brez obleke, in strehe.

TUDI PORTUGALSKA NASPROTUJE

Washington, D. C., 2. junija. — V državnem departmentu so danes objavili, da je vložila Portugalska protest proti odločitvi najvišjega sodišča Združenih držav, ki prepoveduje pijače na inozemskih ladjah v notranjosti treh milj od obrežja.

KOKOŠI NISO ŽIVALI

Kokoši ni žival. To je mnenje občinskega pravdnika Roemerja iz Patersona. Na podlagi te izjave je dovolil Isadori Dubin zgraditi klavnico za kokoši. Občinski svet ji ni hotel dati dovoljenja, češ, da prepovedujejo občinska pravila klanje živali v mestnih delih.

nih kaznjencev in kakor hitro se je obrnilo njegovo pozornost na dejstva, je prvi zahteval odpravo tega sistema.

— Zakonodajca je skoro soglasno odobrila odpravljenje najemanja okrajnih jetnikov, a odločnega boja je bilo treba, da se prepove za vselej uporaba biča kot sredstva za kaznovanje jetnikov.

— Ta barbarska in nečloveška navada je bila končno tudi prepovedana, na pritisk narodne volje.

NAPETO RAZMERJE MED RUSIJO IN ANGLIJO

Rusija pričakuje razkola z Anglijo. — Zadnja angleška poslanica potrjuje bojazni Krasina, da je Lord Curzon sovražen Rusiji.

Moskva, Rusija, 2. junija. — Najnovejša angleška poslanica potrjuje pesimizem, ki je splošno zavladal po sprejemu poročila Leonida Krasina glede njegovega pogovora z angleškim ministrom za zunanje zadeve, lordom Curzonom. Celotni oni, ki so bili mnenja, da nima lord Curzon namena proizvesti razdor, pravijo sedaj, da niso imeli prav ter obžalujejo nepustljivi značaj ruske poslanice.

Poročevalce Worlda je bil informiran, da se je vršil sestanek ruskega kabineta, na katerem se je razpravljalo o angleškem odgovoru na rusko poslanico, in več članov kabineta je bilo za to, da se odpokliče Krasina kot načelnik trgovske misije. To pa ne radi kakega pomanjkanja zaupanja vanj, pač pa se glasi, da vzbujajo njegova navzočnost v Londonu domnevo, da se vrše pogajanja, dočim se dejanski ne vrše nikak, ker noče lord Curzon poslušati ruskih argumentov ali razpravljati o ruskih protizadevah.

V vladnih krogih so mnenja, da angleški odgovor ne ponavlja le starih zahtev, temveč da tudi dostavlja nove. Rusi so bili pripravljeni dati odškodnino Mrs. Stan Harding, ki je bila zaprta tukaj pet mesecev ter družini Davison, ki je bil usmrčen kot špijon. Angleški odgovor, ki noče upoštevati recipročnosti ruskih zahtev glede odškodnine, pa trdi, da se tiče ta precedent tudi drugih slučajev. Iz pisma nekega angleškega komiteja je razvidno, da je v celem približno dva tisoč takih zahtev.

Tudi se glasi, da sega propagandna deklaracija preko prvotne deklaracije. Anglija še vedno zahteva izraz obžalovanja ter odpuščanja sovjetskih poslancev v Perziji in Afganistanu. To razpoloženje v vladnih krogih bo brez dvoma našlo odmev v časopisju ter v vrstah vladne stranke.

Malo vrjetno je, da bi mogla iti vlada dalje kot v svoji zadnji poslanici. Splošno prevladuje mnenje, da je Moskva s svojim popustljivim nastopom pospešila stavljenje nadaljnjih zahtev in da si ni ničesar pridobila razven mogoče zavlečenje končnega razdora.

London, Anglija, 2. junija. — Tukajšnji vladni uradniki so dajali danes še vedno izraza svojemu optimizmu glede končne in zadopoljive uravnave spora z Ru-

SPOR PREMOGARJEV Z ŽELEZNIČARJI

Premogarske in železničarske unije so se skoro sprle radi premogarske stavke. — Načelnik premogovnikov železničarske bratovščine je zanikal vest, da so moške zapustili delo. — Premogovniki bodo obratovali na temelju open shopa.

Cleveland, Ohio, 2. junija. — Resen spor med dvema najbolj mogočnima delavskima organizacijama v tej deželi bo mogoče posledica proglašanja stavke, katero je odredil Fred Mooney, tajnik okraja St. 17. United Mine Workers of America, za delavce Coal River Collieries v Huntington, W. Va. Ti premogovniki so last delniške družbe, kateri načeljuje bratovščina strojnih inženirjev.

Warren S. Stone, predsednik te bratovščine, je načelnik ravnateljskega sveta Coal River Collieries Company in ostali ravnatelji so uradniki bratovščine.

Mooney je baje izjavil, da je namen stavke unijoniziranje rogov. Rekel je, da so skoro vsi uslužbeneci zapustili delo, ko je kompanija objavila, da bo obratovala premogovnike na temelju open-shopa. Tako pravijo poročila, ki so prišla iz Charlestona, W. Va.

Mr. Stone je priznal, da niso rovi unijonizirani, a trdil, da imajo premogarji dovoljenje pridružiti se uniji, če hočejo.

"Mi plačujemo unijske lestvice v West Virginiji. V iztočnem Kentucky-ju, kjer ima Coal River Collieries tudi premogovnike, so bili delavci organizirani že dvajset let," je rekel. "Mi plačujemo običajne pristojbine v iztočnem Kentucky-ju."

Poročila pravijo, da je Mooney sporočil, da se je v preteklem letu po svetoval z Mr. Stonom ter doklil zagotovila, da bodo premogarji organizirani, kakor hitro bodo rovi kompanije odprti. Iz tega vzroka so dobili unijski premogarji dovoljenje, da smejo delati za Coal River Collieries Company. Moške, ko so delali na temelju teh dovoljenj, pa so zapustili sedaj delo, kot trdi Mooney.

Harry Leaberry, predsednik Coal River Collieries Company, ki je zastopal železničarsko bratovščino, ki načeljuje tvrdki, je trdil soglasno s poročili iz Huntingtona, da ni bilo nobene stavke v nobenem rovu, ki je last kompanije in katerega obratuje kompanija in da najbrž tudi ne bo nobene stavke.

Coal River premogovniki so bili kupljeni tekom velike premogarske stavke preteklega leta, in Stone ter drugi voditelji bratovščine strojnih inženirjev so organizirali dvamilijonsko korporacijo.

Cirkularji, katere je izdala kompanija, označujejo slednjo kot "premogarsko kompanijo z dušo". Kompanija je zgradila moderna stanovanja za svoje uslužbence v naselbini, imenovani Paradise. Prospekt kompanije trdi, da ni bilo še nikdar nobenih delavskih zadreg v rovih in da jih tudi ne bo, dokler bo Mr. Stone načeloval svetu ravnateljev.

sej, ki se tiče ribarskih, kompenzacijskih in propagandnih zadev. Mnenja so, da ne bo prišlo do končnega razdora med Anglijo in Rusijo.

Na drugi strani pa je bil Leonid Krasin manj optimističen, ko je obiskal poročevalce Worlda. Delegacija trdi, da ne more biti uveljavljena nobena resnična sogovornja prohibicijske postavice za uravnavanje brez konference, a to-

ODMEVI IZ WISCONSINA

Madison, Wis., 2. junija. — Mokrači v tukajšnji zakonodaji so danes objavili, da bodo skušali izposlovati razveljavljanje Severgovne prohibicijske postavice za uravnavanje brez konference, a to-

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVLJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

Se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah:

Včeraj so bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:

Razpošlila za zadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je ima za hitro izplačilo najugodnejše.

1,000 Din. . . \$12.80 . . K 4,000
2,000 Din. . . \$25.40 . . K 8,000
5,000 Din. . . \$63.00 . . K 20,000

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računimo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Italija in zasedene ozemlje:

Razpošlila na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opatiji in Zadru.

200 lir . . . \$10.50
300 lir . . . \$15.45
500 lir . . . \$25.25
1000 lir . . . \$50.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj od 200 lir računimo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Za pošiljave, ki presegajo znesek pet tisoč dinarjev ali po dvatisoč lir dovoljujemo po možnosti še posebni popust.

Vrednost dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dospe poslani denar v roke.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Glavno zastopništvo Jadranske Banke.

(Z. Advertisment)

Jožef.

Guy de Maupassant.

Obema se je že močno poznalo, da sta mnogo pili. . . baronci Andree de Fraisières in komtesa Noemi de Gardens.

Obdovoli sta v steklenem salonu, odkoder je bil razgled na morje. Skozi odprta okna je bila nežna sapica poletnega večera, mlačno in osvetojuče dihanje oceana.

Obe mladi gospe sta bili zlek-njeni v dolgih naslanjačih, pokušale od časa do časa sladki šartrez, pušile cigarete in se zaupno izpovedovale druga drugi; to zaupnost pa je rodila le nepričakovana ometica.

Njunina soproga sta se popoldan vrnila v Pariz in ju pustila same na tem samotnem obrežju, ki sta ga izbrale, da se izogneta radovednim gizdalinom. Oba soproga sta bila skoro po ves teden odsotna, zato sta se bali izletov, kosil na travi, plavalne šole in nagle zaupnosti, ki se tako često poraja v brezdelju in v takih le-tovisjih. Kralji Deppe, Etretat, Trouville niso bili varni, zato sta poiskali osamljeno bivališče v do-lini Roqueville, v bližini Pecampa, kjer sta shranila svoje žene za celo poletje.

Obe sta bili že ometični. Ker ni videla, kako naj bi pregnala čas, je mlada baronica komtesi predlagala odlično večerjo s šampan-jcem. V kako veselje jima je bilo, da sta kuhali same; s šlastjo sta použili večerjico, si hlastno tečili žej, ki jo je vzbudila vročina v kuhinji. Zdaj pa sta se v salonu kratkotasile in zabavale, kadile in se opijale s šartrezom. Pravza-prav niste sploh več vedele, kaj govorite. Komtesa je zleknila no-ga po naslanjalu nekega stola — bila je bolj opita kot njena prija-jateljica — in dejala:

— Če bi hoteli v vseh ozirih pravilno zaključiti ta večer, bi bilo treba ljubčkov. Da bi že vna-prej vedela, bi pripeljala dva iz Pariza; enega bi dala tebi. . .

— Jaz, — je odvrnila druga, — jih pa najdem povsod dovolj, celo nočjo dobim fanta, če le ho-čem.

— No, torej! V Roquevillu, draga moja? Kmetiča?

— Ne, kaj še!

— Pa povej!

— Kaj naj ti povem?

— O svojem ljubčku!

— Draga, meni ni živeti, če me vedno kdo ne ljubi. Biti neljub-ljena — o raje v smrt!

— Tudi jaz sem taka!

— Kaj ne!

— Da. Moški tega ne razumejo. Posebno ne naši moje.

— Da, res je! Kako naj bi bilo drugače? Nam je treba ljubko-vanja, sladkanja, mekkuženja, to je naša srčna hrana, to je za na-še življenje neobhodno potrebno, neobhodno potrebno. . .

— Da, neobhodno. . .

— Vedno moram čutiti, da na-me nekdo neopremano in povsod misli. Naj zaspim, naj se zbudim, vedeti moram, da me nekdo lju-bi, da sanja o meni, da me kliče. Če ne bi imela te zavesti, bi se čutila nesrečno, silno nesrečno, tako nesrečno, da bi jokala vse dni.

— Tudi jaz, draga!

— Pomisli, da sploh ni mogoče, da bi bilo drugače. Recimo, da je bil soprog šest mesecev ali eno leto, dve leti uljuden, toda kmalu postane surov, divji. . . Niče-sar ga ni več sram, pokaže se tak kakor je, za vsako stvar se raz-buri. Kako naj ljubimo človeka, s katerim vedno živimo skupaj?

— Res je, res!

— Kaj ne! No, kje sem že ob-stala? Pozabila sem.

— Rekla si, da so vsi soprogi surovi.

— Da, surovi. . . vsi!

— Res je!

— In. . .

— In. . .

— Kaj sem že dejala?

— Ne vem, saj nisi povedala!

— Pa vendar sem ti hotela ne-kaj pripovedovati!

— Da! Poslušam. . .

— Da, je vem. . .

— No, povej no. . .

— Rekla sem, da najdem vse-povsod častilce.

— Kako?

— Glej, če pridem v kak nov kraj, se dobro spoznam z razme-rami in si izberem. . .

— Si izbereš. . .

— Seveda. Predvsem mora biti dotičnik odličnik, bogataš in ple-menit, ne?

— Da.

— Nadalje mi mora njegova moškost ugajati!

— Kajpak.

— Tedaj ga začnem zvaljati.

— Zvaljati?

— Da. To je prav tako, kakor se vabi ribe. Nisi še nikoli riba-tila?

— Ne.

— Škoda! To je zelo zabavno in tudi poučno. Torej ga zval-jam. . .

— Na kak način?

— Glej jo, nerodnico! Kaj ne lovimo moških tako, kot bi oni nas pravzaprav lovili? Norci me-nijo, da nas izbirajo oni, v resni-ci pa smo me, ki izbiramo, me. . . vedno me. . . Pomisli vendar: če je ženska lepa in ima možgane, kakor me dve, potem jo išče vsak in vselej, brez izjeme.

— Toda kako to napraviš?

— Kako. . . prav nič ne napra-vim. Samo kažem se, to zadošča!

— Kažes se jim?

— Seveda. To zadošča. Če vas je moški preveč zaporedoma vi-del, bo vas imel za najlepšo in najzapeljivejšo. Tedaj vam začne dvoriti. Jaz se mu ne proti-vim. . . in kmalu mi pade do smrti zaljubljen pred noge. Zdaj ga imam v oblasti, in to traja manj ali delj časa, kot je pač nje-gov značaj.

— Na ta način se polastiš ko-gar hočeš?

— Skoro brez izjeme.

— Torej so vendar nekateri, ki ti kljubujejo?

— Tudi včasih.

— Kako to?

— Kakot. . . Nekateri je Jožef iz treh razlogov: prvič, ker je preveč zaljubljen v kako drugo, drugič, ker je nenavadno boječ. . . in tretjič. . . kako se naj izrazim, ker je nesposoben, da bi zdržal do konca.

— O, draga, misliš?

— Vem. . . vem. . . še mnogo jih je takih, mnogo več, kot bi mislila. Na videz so svetski in zmagoviti. . . so kakor pavi. . . Če rečem pavi, se varam, kajti razprostrti se ne znajo.

— O!

— Kar se tiče bojazljivcev, sem na njih opazila včasih neverjetno zabitost. So celo taki, ki jih je silno sram sleči se — pa če so tu-di sami — ako je v sobi ogledalo.

— Napram takim moramo uporab-ljati močno voljo, oster pogled, celo pest. Nikoli ne vedo, kdaj in kako bi začeli. Če uporabimo poslednje sredstvo, da se pred njimi onesvestimo, tedaj nas ti reveži prestrašeni tolažijo in ho-čejo klicati na pomoč.

— Prav, prav. . . toda kadar ni moških, kot naprimer tu, kaj po-tem?

— Jih najdemo.

— Kje neki?

— Povsod. Glej, pravkar sem se spomnila svojega doživljanja. Zdaj je dve leti poteklo, ko me je moj mož poslal čez poletje na svo-je posestvo v Bougrollesu. Tu, veruj mi, ni bilo nikogar, pa prav nikogar, če izvzamem par dolgo-časnežev, ki so čepeli po svojih gradovih in zdehali. Ugani, kaj sem storila? No, začela sem čiti-ti romane George Sandove, kjer so preprosti ljudje in delavci pra-vi angeli, svetovljani pa grdi zlo-činci. Poleg tega sem prošlo zimo videla Ruy Blassa, ki je na me ze-lo močno vplival. No, dobro. Naš pristavnik je imel sina, imenitne-ga dvaindvajsetletnega fanta, ki je študiral za duhovnika, kasneje pa — naveličan — zapustil seme-nišče. Tega fanta sem vzela k se-bi v službo.

— O, in. . .

— Ravnila sem z njim zelo z-viška, da je moral čutiti mojo ve-ličino. Nisem ga zvalila, tega ne-rodnež, temveč — vzela.

— O, izkušnja!
— Da, tako mi je bilo še bolj pogodu. Pravijo, da sluge sploh ni ne veljajo. Res je. Vsako jut-ro in vsak večer, kadar me je strežnica oblačila ali slačila, sem ga pozvala.
— O!

— Da, in, moja draga, ta fant je gorel kakor slama, ti pravim.

Pri mizi, pri kosilu, nisem o no-beni drugi stvari govorila kot o snagi, o telesni čistosti, o kopelih, in čez dva tedna se je — rečež — že vsako jutro in večer kopal v rečici in se obilaval z dišavami, da je bil po vsem gradu neznosen vzduh. Morala sem mu vse diša-ve strogo prepovedati in mu za-bičila, da se moški smejo poslu-ževati samo kolinske vode.

— O, navihanka!

— Tedaj mi je padlo v glavo, da si osnujem knjižnico. Naroči-la sem množico romanov in jih razposlala kmetom in poslom. . .

Vmes sem vtihotapila nekaj pes-niško navdahnjenih knjig. . . ta-kih, ki zmedejo dušo. . . saj veš, kot jih čitajo dijakinje naskri-vaj. Posodila sem jih svojemu strežaju. To je bil zanj nauk za življenje! Postala sem z njim bolj domača, začela sem ga tikati in mu vzela priimek Jožef. Dragi-ca, to ti je kipek in vre! Shujšal je kakor petelin, oči je obračal kot blaznik. To sem imela zaba-vo! Brezdvomno je bilo to poletje eno najlepših. . .

— In tedaj. . .

— Da. . . nekega dne, ko moje-ga moža ni bilo doma, sem mu vedela, naj napreže voziček, da se popeljem v gozd. Bilo je zelo vro-če.

— O, draga, tvoja zgodba je sijajna! Pripoveduj!

— Pij, da boš lažje poslušala. Šartrez je izboren! Da. . . in nena-doma mi je postalo slabo!

— Kako to?

— Noričica! Kaj ne razumeš? Napravila sem se bolno in treba me je bilo ponesti na travo. Ko sem ležala na travi, sem stokala in mu naročila, naj mi obleko raz-veže. Ko je bilo vse opravljeno, sem se — onesvestila. Tako sem hotela ležati gotovo dobro uro. Reče ni vedel, kaj naj stori, jaz sem bila potrpeljiva in sem od-prla oči šele, ko je omahnil.

— Aah! Pa kaj si mu rekla?

— Ničesar! Saj sem bila ven-dar onesveščena. Zahvalila sem se mu in mu vedela, naj me odpe-lje v grad nazaj.

— Neverjetno! Ti si pa prava! Ali si ga po tem dogodku še dolgo obdržala pri sebi?

— Seveda, še zdaj ga imam. Če-mu bi ga odslavila? Saj mi je po vseči.

— Pa te še vedno ljubi?

— Menda vendar!

— Kje je?

Baronica je stegnila roko k zi-du in pritisnila na električen zvo-nec. Koj nato so se vrata odpra-la in vstopil je postaven sluga, ki je razširjal vonj po kolinski vodi.

Baronica ga je nagovorila:

— Jožef, slabo mi je, pojdi po hišno!

Mladenič je nepremično obstal kot vojak pred častnikom, in za-zadil plameneč pogled v baroni-co, ki je nadaljevala: — No, poj-di no že hitro, neroda, saj nisva v gozdu kot takrat, in Rozalija mi bo bolj ustregla kot ti!

Obrnil se je in odšel.

Komtesa pa je zmedena vpra-sala:

— In kaj porečeš svoji hišni?

— Rekla ji bom, da je spet vse dobro. Se bom že sama razveza-la. Zdaj bom lažje zadihala, kajti ometična sem. . . ometična, da se zvrnem, če le poskusim vstati.

NAPETOST MED GRŠKO IN TURŠKO.

Razmerje med Grško in Turčijo se je sicer nekoliko izboljšalo, vendar pa končna nevarnost še ni odstranjena. Če bo kdo do-vedel do končnega sporazuma med tema dvema državama, bo dovedla Amerika. Slika nam kaže skupino grškega vo-jajstva.

Zagonetno, toda resnično.

Zadnje besede na smrt obsojene.

Legenda, ki obdaja Margerito Gertrudo Zelle še davno ni umrla in kroglice vojaškega oddelka, ki so jo usmrtili kot špijonko v vojaški jettinšnici v Vincennes, so komaj dosegle svoj cilj, ko je sen-zacionalno časopisje priobčilo nadaljne podrobnosti glede te ženske.

Kdo je bila Margerita Gertru-da Zelle? Boljše je bila znana pod imenom Mata-Hari, kajti s tem imenom je tudi zapustila pisma svojim številnim obduovalcem, ki so vrjeli vanjo kljub prepri-čljivim dokazom njene krivde. Ta pisma so bila objavljena šele pred kratkim.

Ta presenetljiva umetnica je prvič nastopila v Musée Guinet v Parizu, kjer je pod vodstvom orientalista Gayet ozivila ples kurtizanke Thais ter strastne kretneje azijskih plesalk. Takrat se je razširila povest, da je bila rojena na otoku Javi, da je bila vzgojena v nekem budistovskem templju, kjer se je naučila umet-nosti svetih bajader. Privraket se pojavila v Parizu leta 1905. Poto-vala je dolgo po Nemčiji in Špan-ski in ko se je zopet pojavila v francoskem glavnem mestu, je trajala vojna že tri leta.

Mata-Hari je bila v resnici ro-jena na Holandskem, v Leeuwar-den. Oba starša sta bila Holan-da, Adam Zelle in Antje van der Meulen. V starosti sedemnajstih let se je poročila s kapitanom MacLeodom, tudi Holandcem, če-prav je bil škotskega izvora. Sle-dila mu je na Javo in Sumatro, kjer je živel par štiri leta v raz-ličnih garnizijah.

Nato se je vrnila na Holand-sko, kjer je leta 1902 vložila tož-bo za ločitev zakona. Ločitev je bila proglašena leta 1906. Pred-no se je vrnila v Pariz leta 1915, je tajna policija že dokazala, da je strupena nemška špijonka, a razkritje njenega delovanja je prišlo povsem slučajno, ko je Ma-ta-Hari, ki ni ničesar sumila, ple-sala pred španskim kraljem. Ker ni imela nikakih direktnih stikov z nemškimi agenti tajne službe v Parizu in Berlinu, pač pa je o-pravljala svoj posel preko Holandske, je domnevala, da je v Parizu varna. Med listinami, ka-tere je zapustila, je bila tudi ena, v kateri se je glasilo, da so vrši vse Francoze, ker ji niso hoteli dati višjega čina kot umetnice v navadnih godbenih dvoranah.

Mata-Hari je zadnjikrat javno nastopila v prireditvi, vprizorje-ni na korist francoskega Rdečega križa. Njeni soumetniki so bili člani Comedie Française in en pe-več z Metropolit Opere House v New Yorku, ki je pel ruske bala-de. Mata-Hari pa je bila glavna privlačna sila.

Zastor se je dvignil za njen na-stop z orientalskim ozadjem in v ospredju je čepelo pet indijskih

godeev s čudnimi instrumenti, s katerimi so proizvajali emolično ter živce trgajočo godbo.

Naenkrat je bil potegnjena na stran svilen zastor in prikazala se je ženska postava, harmonične oblike, napol naga, vsa posuta z dragimi kameni in z glavo, napol skrito v bel pajčolan.

Soglasno s programom se je imenoval ples legenda o prince-sinji in magični evetki.

Plesala je, izprva počasi in u-merjeno, na to vedno hitrejšo, dokler ni padel zastor.

Ta dostojni in ponižni ples so lahko videli in obduovali vsi. Po-zneje v programu pa je nastopila Mata-Hari pred izbranim občin-stvom, ki je plačalo po sto fran-kov za ta privilegij. Nekako dve-sto oseb, večinoma moških, je pri-sostvovalo temu nastopu.

Takrat so videli gledalci res-nično Mata-Hari. Izprva je bila pozornica temna in prazna in godbenikov ni bilo nikjer. Ko se je posvetilo, je klečalo snežno-belo telo pred nekim malikom, kajti pozorišče je predstavljalo notranjost indijskega svetišča.

Profil je bil čist, oči čudovite in niti najmanjši košček obleke ni kvaril utisa.

Neki navzoči je opisal ples na naslednji način:

— Val za valom je valoval pre-ko nagega telesa, ko se je Mata-Hari plazila proti maliku na na-čin kače. Z istimi mehкими in gibnimi kretinami se je pribli-žala sohi, dokler ni mogla položiti svojih prosečih rok na nogi ma-lika.

— Počasi, zelo počasi, dočim so nevidni godbeniki igrali sveto himno, se je dvignila na kolena ter se počasi obrnila, z rokama sklenjenima na hrbtu. Takrat je razkrila Mata-Hari vso svojo ču-dovito nagoto, dočim je stresala mrzlica poželenja moško poslu-salstvo.

Objavljena je bila povest o zadnji noči krasne špijonke, ki sicer ni avtentično potrjena, a je kljub temu zanimiva. Pripovedu-je nam, kako se je prebudi'a v celici, v kateri je bila pred njo madama Caillaux in kako je za-gledala krog svoje postelje šau-pino vojakov.

Vzkliknila je:

— Koliko častnikov! Eden, dva, trije, štirje, pet. . . in tudi vi, gos-pod vladni komisar. Predsednik republike je torej zavrnil mojo prošnjo za milost! Naj bom po-gumna? Nič se ne bojte, gospodje, pogumna bom.

Zlezla je iz postelje ter poteg-nila na svoji krasni nogi par si-vih, svilenih nogavic. Nato je re-kla z globokim, sladkim glasom: Mala sestra, Marija, pomagaj mi obleči. Ti se jočeš? Zakaj? Vi-diš, jaz se ne solzim.

— Moji krasni črni lasje. . . saj jih ne bodž bledeti. . .

Sala vas bom, gospod abej, v tre-utku vam bom na razpolago.

— Da, da, brez dvoma, božja milost. Nikarite zmociti mojih las, velečastiti. Razumem. Krstite me. Prav kot hočete. Kar se tiče me-ne, nimam nobene vere. Če bi ke-daj imela kako, bi bila budistov-ska. To je najboljša vera. Pri-znavam, da so vse vere dobre, a kaj hočete? Jaz nisem vrjela nik-dar v nobeno. Usoda je usoda. Včasih mislite, da je prišla kaka stvar slučajno, a ko poteka čas ter razmišljate o tem, spoznate, da ste sami izzvali dotično stvar. Vse je usoda in vse iluzija.

Oblekla se je v silvo obleko iz satina, si nataknila sive rokavice iz usnja in ko se je ogledala v ogledalu, se je obrnila proti čaka-jočim vojakom ter rekla:

— Vidite, pripravljena sem, gospodje. Umrjem kot vojak, v svoji uniformi.

Odšla je proti mestu eksekucije, obdana od te vojaške straže in sledila ji je usmiljenka. Na dvorišču se je radovedno ozrla na okrog in ko se ji je približal ne-ki častnik, z robcem v roki, je skočil nazaj.

— Nikake obveze, — je vzklik-nila. — Mata-Hari bo umrla z ne-zavezanimi očmi. To je pomen mojega imena, gospodje. Mata-Hari pomeni "Oko sveta". Nik-dar jih ne bom zavezala iz strahu.

Neka vrata v zidu Vincennes trdnjave so se odprla. Mata-Hari je zrla na vrata z mrzlično rado-vednostjo ter mrmrala:

— Dvanjst mož se je odloči-lo. . . Infanterijski vojaki. . . Stvorili so črto. . . Oni častnik je dvignil sabljo. . . Namerili so. . . Ah, ah! . . . To je prvokrat, ko imajo zame dvanajst krogelj. . .

S tem dovtipom na ustnih je umrla Mata-Hari, ki je povzročila smrt številnih mladih franco-skih častnikov, očaranih od njene lepote in duhovitosti ter sramoto in bedo številnih nadaljnih fran-coških častnikov, ki so ji razkriti vojaške skrivnosti.

Umrla je brez usmiljenja za samo sebe kot ni poznala usmilje-nja za svoje žrtve.

Pomoč Istri.

Beda v Istri je priklopela do viš-ka. V Rimu je bila zopet deputa-cija iz Istre. Sprejel jo je mini-strski predsednik Mussolini v — navzočnosti raznih ministrskih funkcionarjev in poslušal pazno pritožbe finančnega, davčnega, šolskega in občinskega značaja.

Sledila je dolga razprava. Vlada bo dala občinam za nujne potre-be na razpolago en milijon lir. — Mussolini je odredil dalje, da se izbrisejo davki iz leta 1914—1918 katerih avstrijska vlada ni iztir-jala. Ministrstvu za javna dela je naročeno, da prouči in odredi nujno potrebna dela. Sledijo še neki ukrepi za pristanišča in plo-vo.

Arhiv kralja Nikite.

Po službenem poročilu povodom odkritja arhiva kralja Niki-te črnogorskega, je bilo najde-mo: okoli 30 do 40 zavojev razne privatne korespondence kraljeve in članov kraljevske hiše. Dalje 4 zavoji pism iz raznih strani in 1 zavoji pism ruskega carja Ni-kolaja drugega v ruskem jeziku. Tudi sta se našla 2 zavoja kralje-ve korespondence s knezom Mi-hajlom Obrenovičem, v fasciklih urejena pisma, akti in dokumen-ti, kar vse se večinoma nanaša na črnogorsko zunanjo politiko iz leta 1860. Vse to se je nahaja-lo v zelo slabem stanju, ker je bil arhiv več kot štiri leta pod zem-ljo in so bili celo leseni zaboji že trohnjeni. Razen teh najvažnej-sih stvari se je našlo še 16 starih pism in dokumentov na perga-mentu, prečitati pa se moreta le dve. Potem je več zvezkov kores-pondence s konzuli v Zadru, Ca-rigradu, Dubrovniku, Italiji, An-gliji itd. Dalje je tam rokopis zgo-dovine Črnogore najnovejšega ča-sa, od leta 1862 in rokopis drame "Kako se bo rodil", ki jo je spi-sal sam kralj.

Pozor, rojaki!

V naše uredništvo prihajajo sleherni dan pisma z vprašanji, kakšne so delavske razmere v tej ali oni selabini, če je tukaj ali tam štrajk, če bi se dobilo delo in kakšno delo je na razpolago. Nekateri se sklieujejo tudi na o-glase, ki so objavljeni v našem listu. Vsem tem odgovarjamo: Uredništvo ne more nikomur svetovati, kje je dobro, oziroma, kje je boljše. Glavni vir informacij naj bodo vsem poročila naših rojakov, ki poročajo o delavskih razmerah. Na taka poročila je da-ti veliko več kot pa na vse slavo-speve raznih kompanij. Predno se kdo odloči iti v kak kraj, naj se natančno prepriča, kaj ga ču-ka. Če je blizu, naj gre osebno pogledat, če je pa kraj oddaljen in bi bilo škoda trošiti za vožnjo, naj se obrne na kakega rojaka v dotičnem okraju za potrebne in-formacije.

Dve strašni nesreči.

Karabinjerski polkovnik Bar-torelli se je vozil s sidekarom proti Lokvi. Kar je počela os pred vozom in Bertorelli je bil vržen z vso silo proti občestnemu kam-nu, kjer si je razbil glavo. Prire-dili so mu veličasten pogreb. — V zavodu "Teresianum" je bila 17letna gojenka Lucila Rozza. — Padl aje s tretjega nadstropja in si zlomila vrat ter bila seveda na mestu mrtva. Ne ve se pa, ali je bila tu nesreča ali samomor.

**Potrebna knjiga za pravilno pri-
učenje angleškega jezika, z na-
sveti kako postati ameriški dr-
žavljan.**

Slov.-Angleška Slovnica

Obsega sledečo:

Prvi del: GLASOSLOVJE.

Drugi del: OBLIKOSLOVJE.

Tretji del: VAJE.

Četrti del: POGOVORI IZ VSAKODANJEGA ŽIVLJENJA.

Peti del: SLOVEN.-ANGLEŠKI BESEDNJAK.

SOSEDNJA HIŠA.

A. C. GREEN. Za "Glas Naroda" prevel G. F.

21

(Nadaljevanje.)

— Kam se je odpeljala?

— V New York, kjer je hotela govoriti z mojim očetom.

— Vašega očeta vendar ni še bilo v New Yorku.

— Pričakovali so ga vsak čas. Parnik, s katerim se je odpeljal iz Southampton, bi moral priti v torek.

— Kaj je hotela vaša žena od vašega očeta? Ali je imela kak poseben vzrok ločiti se od vas ter govoriti z vašim očetom?

— Bila je takih misli. Domnevala je, da jo bo moj oče končno priznal kot svojo sinovo, če jo bo nepričakovano videl ter govoril z njo.

— In vi ste se bali, da boste preprečili dober izid tega pogovora, če bi jo spremljali?

— Ne, jaz sem sploh dvomil, da bi prišlo do kakšnega pogovora. Jaz nisem odobral njenih načrtov in nisem je hotel spremljati v New York.

— Ali je to vzrok, zakaj ste pustili svojo ženo samo v New York?

— Da.

— Druga vzroka niste imeli?

— Ne.

— Zakaj pa ste ji sledili po preteku petih ur?

— Postal sem nemiren. Tudi sem hotel videti svojega očeta.

Vajen sem popuščati svojim trenutnim nagibom in onega dne sem sledil svojemu nagibu ter se peljal za svojo ženo.

— Ali ste vedeli, kje bo prenočila vaša žena?

— Tega nisem vedel. Dosti znanec ima v mestu ter sem si mislil, da bo šla k nemu ter — kar je tudi storila.

— Kdaj ste prišli v New York? Pred deseto uro?

— Da, par minut pred deseto uro.

— Ali ste skušali najti svojo ženo?

— Ne, šel sem direktno v svoj klub.

— Ali ste skušali naslednjega jutra najti svojo ženo?

— Ne, čul sem, da ni bil parnik, s katerim je moral priti moj oče, še signaliziran s Fire Islanda. Vsled tega sem smatral namerano za nemogoče.

— Kako to? V kakšni zvezi je to z iskanjem vaše žene? Moja žena je prišla v New York, da se vrže mojemu očetu pred noge. To pa bi mogla storiti le na parniku ali pa ...

— Zakaj ne govorite naprej, Mr. Van Burnams?

— Ne vem, zakaj bi ne govoril naprej. Hotel sem reči ali pa v njegovi lastni hiši.

— V njegovi lastni hiši? Mislite hišo v Gramercy parku?

— Gotovo, ker nima nobene druge.

— V hiši, v kateri so našli mrtvo žensko?

— Da, je rekel Howard, ki je že postal nestrpen.

— Torej ste mislili, da se hoče tam, v oni hiši, vreti očetu pred noge?

— Rekla mi je, da namerava storiti to. Precej romantičen nareve je in smatral sem jo za zmožno, da izvede svoj načrt.

— Torej zjutraj sploh niste iskale svoje žene?

— Ne.

— In popoldne?

— To vprašanje ga je zmedlo. Vsi smo videli, kako presenečen je bil, čeprav je skušal prikriti to presenečenost.

— Tudi popoldne je nisem iskal. Bil pa sem zelo nervozen in nemiren in zapustil sem mesto.

— Tako? In kam ste šli?

— Rajše bi ne odgovoril na to, razven če moram.

— Vse morate povedati in na vse odgovoriti.

— Peljal sem se na Coney Island.

— Sam?

— Da.

— Ali ste tam našli koga, katerega ste poznali?

— Ne.

— In kdaj ste se vrnili?

— Krog polnoči.

— In kdaj ste se vrnili v svoj hotel?

— Nekoliko pozneje.

— Koliko pozneje?

— Po dveh ali treh urah.

— Kje ste bili med tem časom?

— Izprehajal sem se.

Čudno je bilo, kako hitro in lahko je odgovarjal na vsa vprašanja. Porotniki so presenečeni zri nanj. Po kratkem odmoru je bilo zaslišan odgovor.

— Mr. Van Burnams, izvedel sem, da nosite v medaljoni na svoji verižici šopek las vaše žene.

— Da, to je res.

— Tukaj je šopek las mrtve ženske, koje identičnost hočemo ugotoviti. Rad bi primerjal oba šopa.

Čudno in malo prijetno zahtevo stavljate, — je odvrnil Howard. — Končno pa nimam ničesar proti temu. S popolnoma mirnim obrazom je odpel medaljon z verižice, ga odprl ter izročil coronerju.

— Prosim, primerjajte. — je rekel.

Coroner je vzel medaljon, položil oba šopa las drug poleg drugega, se nato resno in presunljivo ozrl v Howarda ter rekel:

— Barva las je natančno ista. Ali smem pokazati šopa porotnikom?

Howard se je priklonil. Človek bi mislil, da je v salonu in da hoče nekemu izkazati uslugo.

Porotniki so si ogledali šola pas, zrnjavali z glavami ter šepetali med seboj. Končno je vrnil coroner medaljon Howardu ter rekel:

— Prosim, ugotovite sami veliko sličnost. Jaz ne morem najti niti najmanjše razlike.

— Hvala, vaše mnenje mi zadostuje, — je odvrnil mladi mož s akražno hladnostjo. Coroner in porotniki so bili presenečeni in tako tudi Gryce.

Treba pa je bilo še nadaljnjih poskusov, da se izve resnica. Coroner je vprašal Howarda strogo, če si je ogledal roki mrtve.

Howard je to potrdil.

Zdravnik, ki je izvršil avtopsijo, me je prosil, naj si jih natančno ogledam. Zelo sta bili podobni rokam moje žene.

— Le podobni?

— Jaz vendar ne morem reči, da sta bili to roki moje žene, če domnevam, da ni mrtva identična z mojo ženo.

(Dolgo prihodnja.)

Novice iz Slovenije.

Ponesrečenje pri obesanju na avtomobil.

Dne 22. aprila se je obesil na avtomobil mariborskega trgovca Oseta na državni cesti med Sent Lovrencem in Breznom, ko je vozil avto počasi v hrib, neopazeno neki 20leten mladenič. Blizu gostilne Lubej pri Breznu pa je hotel fant skočiti z avtomobila, toduradi prehitre vožnje je tako nesrečno padel, da si je pretresel možgane in se tudi sicer močno poškodoval. Ponesrečenca so prepeljali v bolnišnico.

Ogenj v Mariboru.

Dne 21. aprila zvečer je nastal v delavnici krojača Kelea v Stolni ulici v Mariboru iz neznanih vzrokov požar, ki je povzročil okoli 150.000 kron škodo, ki je večinoma krita z zavarovalnico.

Škode viharja.

Vihar, ki je z nenavadno silo razsajal dne 21. aprila v Mariboru in okolici, je med drugim znatno poškodoval tudi glavni vod fiske elektrarne. Podrl je ponor na progi daljnovoda visoke napetosti za Studenci pri Mariboru tri najst železnih drog, tako da je ležala proga na pol kilometra po tleh in so o polnoči po Mariboru ugasnile vse luči. Drugi dan je bil tok že zopet vzpostavljen.

Surov napad v hiši.

Posesnik Josip Učar iz Gozda pri Trebeljovem je prepovedal svojim sosedom voziti in hoditi skozi njegov vrt. To pa sosedom ni prišlo v oči. V soboto 21. aprila so se ga nekoliko napili, nakar so odšli k Učarju. Ta je ravno sedel pri peči in kadil iz pipe. Naenkrat so se odprle duri njegove hiše in na Učarja je planilo 6 mož, ki so ga začeli neumljeno pretepavati in ga tolkli toliko časa s postmi, da se je starce zgrudil na tla. Eden ga je nato sunil še z nogo v obraz in mu izbil oko. Učar je dobil še več drugih poškodb, vsled česar je moral v bolnišnico, nasilneži pa dobijo primerne nagrade od sodišča.

Podlegel za poškodbami.

Franc Fink, delavec pri Gospodarski Zvezi v Ljubljani, je padel med vožnjo s tovornega avtomobila in se tako težko poškodoval na glavi, da je kljub takojšnji pomoči dne 24. aprila podlegel v bolnišnici za poškodbami.

Padel z drevesa.

Gregor Potočnik, delavec v tobačni tovarni v Ljubljani, je pri obsekavanju drevesa padel z drevesa, ker se je zlomila veja. Poškodoval se je na glavi in hrbtu.

Nesreča pri delu.

Josip Anžur, hlapec pri Ivanu Breclju v Ljubljani, je razmetaval pesek z voza. Pri tem ga je pritiskala trga k tlom in je dobil težke poškodbe po životu.

Smrtna kosa.

V Senuku je dne 22. aprila preminul po kratki in mučni bolezni splošno spoštovani dolgoletni občinski odbornik, posestnik Tomo Konjedic, star 56 let.

V Celju je umrl dne 23. aprila Marko Koren, 16letni sin mesarja Korena na Bregu.

V Sodržišču na Dolenjskem je dne 25. aprila usahnila v etvneti dobi 21 let gđc. Stana Fajdigaova iz znane in ugledne narodne rodbine.

V Rožni dolini pri Ljubljani je umrl dne 25. aprila vpokojeni nadučitelj Josip Čop, star 79 let, svoj čas požrtovalni prosvetni delavec med našim narodom.

Redek jubilej.

Podmojster osrednje delavnice Trboveljske premogokopne družbe, Jaka Frankovič v Trbovljah, slavi letos 50. letnico, odkar je stopil v službo premogokopne družbe. Frankovič je nastopil kot kovaški vajenec svoje delo in si je kmalu vsled svoje marljivosti pridobil ugled tako pri vodstvu kakor tudi pri sodelavcih.

Častni občan.

Kakor poročajo iz Rogaske Slatine, sta občini Sv. Mohor in Tekačevo občinskega direktorja pošte in brzojava v Ljubljani dr. Janka Debeljaka za zasluge na prometnem polju imenovali sočasno za častnega občana.

Izpremembe v državni službi.

Imenovani so: Fran Uršič, doslej pri davčni administraciji, za višjega davčnega upravitelja v 7. činovnem razredu pri finančni delegaciji v Ljubljani; Ernest Krmaršič, doslej pri davčnem okrajnem oblastu v Ljubljani, za davčnega upravitelja pri davčni administraciji v Ljubljani; kaplan Fran Jazbinšek v Rajhenburgu za stalnega vojaškega duhovnika 3. razreda za rimsko-katoliško veroizpovedanje; Branko Dmitrašinovič, doslej carinik v Celju, za carinika 4. razreda pri glavni carinarnici na Sušaku; poštna odpravnica Katarina Kosmač v Brusnicah za poštanico 6. razreda.

Višji davčni upravitelj pri davčnem okrajnem oblastu v Logatcu Jakob Milavec je premeščen k davčnemu uradu davčnega okrajnega oblasta v Ljubljani.

Stalno so vpokojeni: Dušan Letica, načelnik oddelka za Slovenijo, Dalmacijo, Bosno in Hercegovino generalne direkcije neposrednih davkov; revizor 1. razreda Avgust Plak, revizor 2. razreda Ljudomir Naberger in revizor 3. razreda Martin Gabrijel — vsi trije carinarne v Mariboru.

Zopet ostra kazn za tihotapca.

Mariborska carinarnica je dne 23. aprila zajela pri tihotapljenju Ljubljancema, nekoga Srečka Kobala, kateremu je zaplenila blago ter ga vrh tega še obsodila na 20 tisoč dinarjev globe. Ker ni imel denarja, so ga posadili za 400 dni v zapor mariborskega sodišča.

Nevarne poplave v celjski kotlini.

Radi velikih nalivov zadnjih dni je velik del celjske okolice, zlasti pa Zavodna, popolnoma pod vodo. Pritoiki Voglajne in Savinje so stalno naraščali. Tudi v nekaterih hišah je že silila voda.

Telefonska centrala v Prekmurju.

Pri pošti Petrovci se je 23. apr. otvorila telefonska centrala za krajevni in medkrajevni promet.

Vlom in tatvine.

Neznani zločinci so odnesli posestnici Mariji Kušar v Kozarjih za 20.000 K gotovine.

Karl Veselemu na Gorici pri Sv. Trojici so odnesli raznega blaga za 13.000 K.

Ljubljanska policija je aretirala Feliksa Kobala, ki je v restavraciji "Zvezda" okradel nekoga gosta za 1000 K.

Posestniku Hojniku v Ložici je bilo ukradeno 10.000 K.

Tatvina drv.

Iz Celja poročajo: Prošlo zimo je izginila v gozdu na Slomniku trgovcu Ivanu Čaru v Bukovem žlaku večja količina drv, ne da bi se moglo takoj dognati, kdo jih je odpeljal. Dne 23. aprila pa so aretirali kot tatvine osumljenega Jožefa Sadlarja, samskega delavca, pristojnega na Hrvaško, ter ga oddali, ker je sumljiv pobege, v zapore celjskega okrožnega sodišča. Drva so se razprodajala raznim strankam, kar se bo tekom preiskave natančneje dognalo.

Roparski napad pred trebi leti.

Dne 2. maja 1920 so prišli pred hišo Maksa Čukale v St. Jurju ob Taboru trije vojaški oblečeni ter s puškami oboroženi možje in zahtevali, da pride gospodar sam ven. Ker se to ni zgodilo, so kričali, da so vojaška patrulja, ter skušali vdreti v hišo, kar se jim pa ni posrečilo, ker so bila vrata dobro zapahnjena in so tudi prihiteli sosede. Vse poizvedbe po predrznih storitcih so bile brezuspešne, dasiravno sta bila osumljena dejanja Franc Dervovšek in Jožef Herle, rudarja v Kotrebeču, ki ju je orožništvo stanoce v Zagorju aretiralo in oddalo v zapore celjskega okrožnega sodišča.

Nova Marconijeva raziskovanja.

Izumitelj brezžičnega brzojava Marconi pojde v kratkem s svojo jahto na študijsko pot po Atlantskem oceanu. Proučeval bo smer Herzovih valov, katerih se poslužuje radiotelefografija. Marconi si prizadeva, da bi te valove lahko usmerjal v poljubno pravce ter omejil vplive njihove sile. Po poizkusih na Atlantskem oceanu, se Marconi povrne zopet domov, kjer bo izpopolnjeval svojo iznajdbo brezžičnega brzojava.

O ustanovitvi trgovske in obrtne zbornice v Podkarpatski Rusiji.

Podkarpatska Rusija je pridružena košičkemu okraju in živi v njej približno desetstisoč trgovcev. Ker preveč oddaljeni košički uradi ne morejo urejati podkarpatskih trgovinskih zadev, — žele imeti svojo trgovsko zbornico ter poudarjajo, da nima njih prošnja nikakih separatističnih in osebnih nakan. Trgovski krogi so torej sklenili, prošiti praško vlado, da jim založi omenjeno zbornico in obenem tudi samostojni carinski urad, češ da prihajajo pošiljke čez Košice in Bratislavo s preveliko zamudo. Kakor pišejo češki listi, bo prošnja podpisal med drugimi tudi ondotni zastopnik češkoslovaške vlade.

Romunski kraljevski par na potovanju.

Kakor poročajo iz Bukarešte, obišče romunski kraljevski par tega leta vse države male antante in ostalih držav, katere predstavnik so bili navzoči pri veliki svečanosti kronanja v Bukarešti. To bo prvi uradni poset kraljevskega para iz te svečanosti.

Kje je PETER STEBE, doma iz Trzinca? Bila sva zadnji skupaj leta 1909, v Baltici, Mich., pozneje je bil nekje v Chicagu. Nadatje naj se mi oglasi MARJA MUŠIČ, tudi iz Trzinca, ki je zdaj omožena nekje v državi Ohio. Prosim oba, da se mi oglasita, ali pa če kdo kaj ve, da mi poroča. — Josephine Spence, Box 292, Lincoln, Ill. (4-5-6)

NAZNANILO.

Naš stari zastopnik JANKO PLEŠKO, ki je svoječasno potoval za naš list, se radi slabega zdravja zdaj stalno nahaja na 6104 St. Clair Ave., Cleveland, O. Pobira naročnino za Glas Naroda ter knjige in daje pojasnila o vsem, kar spada v naš posel. Rojakom ga toplo priporočamo. Uprava Glasa Naroda.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Čenjenim naročnikom "Glas Naroda" v državi Ohio naznanjamo, da jih bo obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. ANTON SIMIČ, kateri je pooblaščen nabirati na ročnino za naš list, zatoraj preši mo rojake, da mu bodo kolikor mogoče naklonjeni. Slovenic Publishing Co.

VLAHOV

ŽELOČNA GRENCICA

Dela jo in spravila v steklenice v ZADRU (Dalmacija) od leta 1861

ROMANO VLAHOV

Naprodaj po vseh Lekarnah, delikatesah in grocerijah.

Edini agenti na Zdravstveno dr. V.

V. LANGMANN, dr. V. 97-99 Sixth Ave., Des. A. New York, N. Y.

Kako se potuje v starikraj in nazaj v Ameriko.

VELIKE važnosti za potnika je, da je natančno poučen o potnih listih, priljagi in drugih stvareh, ki so v zvezi s potovanjem. Vsled dolgoletne izkušnje nam je mogoče o vsem tem dati točna pojasnila. Priporočamo vedno tudi samo najboljše parnike, ki imajo kabine v III. razredu.

Ako ste se namenili potovati v stari kraj, nam pišite ker do to v Vašo korist.

Tudi oni, ki še niso ameriški državljani, smejo potovati v stari kraj in obisk in jim je dovoljeno vrniti se. Na željo dajemo vsakemu tozadevna pojasnila.

Kdor želi dobiti serodniško ali znanje iz starega kraja, naj nam piše na navodila, kajti število priseljencev je omejeno. Za potne stroške izplačuje po našem naročilu Jadranske banka tudi v dolarjih.

Frank Sakser State Bank 52 Cortlandt Street New York Glavno zastopstvo Jadranske banka.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKEI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH

Kretanje parnikov - Shipping News

8. junija: Berengaria, Cherbourg; Colombo, — Genoa.	23. junija: Majestic, Cherbourg; Lafayette, Havre; Geo. Washington, Cherbourg in Bremen; Vlandam, Boulogne.
9. junija: Paris, Havre; St. Paul, Cherbourg; Pres. Fillmore, Cherbourg in Bremen; Albania, Cherbourg in Bremen.	26. junija: Berengaria, Cherbourg; Reliance, Cherbourg in Hamburg; America, Genoa.
10. junija: Laconia, Cherbourg in Hamburg.	27. junija: Paris, Havre; Lapland, Cherbourg; York, Bremen; Pres. Garfield, Cherbourg in Bremen.
11. junija: Hannover, Bremen.	28. junija: Tyrrhenia, Cherbourg in Hamburg; Manchuria, Cherbourg in Hamburg; Hansa, Cherbourg in Hamburg.
12. junija: Aquitania, Cherbourg; Resolute, Cherbourg in Hamburg.	30. junija: Tuscania, Reka; Olympic, Cherbourg; Conte Verde, Genoa; Saxonia, Cherbourg; Ryndam, Boulogne; Chicago, Havre; America, Cherbourg in Bremen.
13. junija: Belgenland, Cherbourg; France, Havre; Pres. Van Buren, Cherbourg in Bremen; Argentina, Trst.	1. julija: Bremen, Bremen.
14. junija: Minnekanda, Cherbourg in Hamburg; Thuringia, Cherbourg in Hamburg.	2. julija: Canopic, Cherbourg in Bremen.
15. junija: Homeria, Cherbourg; Orca, Cherbourg in Hamburg; Pres. Arthur, Cherbourg in Bremen; Rotterdam, Boulogne.	4. julija: Leviathan, Cherbourg; France, Havre, St. Paul, Cherbourg.
16. junija: Mauritania, Cherbourg; Pittsburgh, Cherbourg.	5. julija: Finland, Cherbourg in Hamburg; Pres. Adams, Cherbourg in Bremen; Mount Clinton, Cherbourg in Hamburg.
17. junija: Selditz, Bremen; Zeeland, Cherbourg; Conte Rosso, Genoa; Pres. Polk, Cherbourg in Bremen.	7. julija: Pres. Wilson, Trst in Dubrovnik; Giulio Cesare, Genoa; Rochambeau, Havre; Homeric, Cherbourg; Ohio, Cherbourg in Hamburg; Pres. Roosevelt, Cherbourg in Bremen; München, Bremen.
18. junija: Roussillon, Havre; Kronland, Cherbourg.	

NARAVNOST V DUBROVNIK (JUGOSLAVIJA)

Z NAJVEČJEM IN NAJNOVEJŠIM CUNARD ANCHOR LINE PARNIKOM NA OLJE

TUSCANIA

17.000 ton

očpluje iz New Yorka naravnost v Dubrovnik, Reko in Trst v soboto, 30. junija

Potniki so v kabinah z dvema, štirimi in šestimi posteljami. Velike obednice, kadičnice in počivališča.

Za cene in druge informacije vprašajte bližnjega agenta.

CUNARD-ANCHOR LINES

25 Broadway New York

Največji parnik na svetu

S. S. LEVIATHAN

ORJAK morja—Leviathan je zadnji dodatek k velikemu brodomu United States Lines za Evropo. Njegov prvo odplutje bo proti Southamptonu in Cherbourgu 4. julija, 1923 ob 10. dopoldne. Vzhodni stalni čas.

Razen Leviathana imajo United States Lines enajst velikih parnikov, ki vozijo v Evropo.

Tedenska odplutja v Bremen preko Plymoutha in Cherbourga z dobrimi zvezami z Glanskom.

Služba na teh parnikih si je pridobila svetoven glas. Pojdite danes k bližnjemu agentu in vprašajte ali pišite naravnost na

United States Lines

45 Broadway New York City

Managing Operators for

UNITED STATES SHIPPING BOARD

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Naročnikom "Glas Naroda" v državi Minnesota naznanjamo, da jih bo obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. Joseph Smalcel,

ki je pooblaščen pobirati naročnino za naš list. Zato prosimo rojake, da mu bodo kolikor mogoče naklonjeni. Upravišтво

Harmonike

Ako želite imeti res dobro in trpežno slovensko, nemško ali kromatično harmoniko, obnite se na znano trdiko za pojasnilo ali pa pridite osebno.

LUBASOVE

Harmonike vseh vrst imam tudi v zalogi in sem sedaj edini zastopnik teh prište po cenik.

Se vam ugodno priporočam.

Anton Mervar

6921 St. Clair Avenue Cleveland, O.

15 DRVARJEV DOBI DELO.

Lepo stoječe drevje, cepljiv les. Plača \$2.50. Lahko sami kuhajo. Pišite na: Tony Mohar, Box 131, Lewis Run, Pa.

OGLASI NAJ SE

JOSIP JAKŠETIČ, posestnik iz Zgoranjih Trpean št. 2. Doma bo vse izgubil, če se ne oglasi. Stric je bolan, brat pa ne pazi. (4-5-6)

IŠČEMO STROJARJE.

Dobre plače, nobenih delavskih nemirov, stalno delo, dobra stanovanja. Pišite na: Elkland Leather Co., Inc., Elkland, Pa.

RAVNOKAR JE IZILA

NAJVEČJA ARABSKA SANJSKA KNJIGA

Najnovejša ilustrovana izdaja

Vsebuje 308 strani.

Cena s poštnino \$2.—

SLOVENIC PUBLISHING CO.

83 Cortlandt Street, New York City, N. Y.